

annan stað, er kemur til beiðni landsetans á Hólmi, að hin árlega landskuld af Hólmi verði, meðan beiðandinn býi á Jörðunni, ákveðin 4 vættir, eins og hann hefir galdið síðan Vilborgarkot byggðist. 46
14. febr.

Út af þessu skal til þóknanlegrar leiðbeiningar, birtingar og annarar ráðstafanar þjónustusamlega tjáð, að eptir því sem fram hefir farið í þessu máli þykir rjettast, að leggja svo fyrir hlutaðeigandi umboðsmann, að vilji ábúandinn á Vilborgarkoti eigi kannast við eignarrjett umboðsins að þeim hluta jarðarinnar, er mældur er úr Hólmslandi, og greiða eptir hann landskuld, eptir því sem nákvæmar verður til tekið, skuli hann höfða mál gegn honum til þess að sleppa jarðarpartinum, og skal í þessu efni eigi látið ógetið þess, að eigi virðist loku skotið fyrir slíka málssókn með tjeðum yfirjettardómi, þótt honum sje eigi áfrýjað, því hann snertir að eins lúkningu ógreiddrar landsskuldar, en verður eigi álitinn hafa í sjer geymda fullnaðar-úrlausn ágreiningsins um eignarrjett að jarðarpartinum. Að því er snertir landskuldina af Hólmi, leyfir ráðgjafinn, að hana megi greiða með 4 vættum fyrst um sinn, þangað til fengin eru fullnaðar-úrslit á umgetnu ágreiningsatriði.

— *Brjef* ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um ekkju-framfærslu skyldu embættismanns. — Eptir að send hafði verið fjárhagsráðgjafa ríkisins beiðni hjeradslæknisins í 1. læknishjeraði, Jónasar Jónassonar, um, að lögboðinni ekkjuframfærslu þeirri, er keypt hafði verið handa konu hans, yrði breytt í lífsábyrgð, og var beiðni þessi send hingað með þóknanlegu brjefi yðar, herra landshöfðingi, frá 12. oktbr. f. á., hefir tjeður ráðgjafi skýrt frá, að þar sem hann hafi, þrátt fyrir ósk þá, er Jónas hafði látið í ljósi á eyðublaði undir ekkjuframfærsluskýrslu, um að fullnægja ekkjuframfærsluskyldu sinni með lífsábyrgð, samt orðið að kaupa lífsfje sem lögboðna ekkjuframfærslu handa konu hans, er nemi 380 krónum, og hafi lífsfjárstofnunin gefið út innritunarskírteini fyrir því, ltr. D. D. N. 12589, er hann (fjárhagsráðgjafinn) varðveiti í bráð,— þá standi svo á því, að 22. gr. laganna frá 18. júní 1870¹ um lífsábyrgðar og framfærslustofnunina frá 1871 því að eins heimilar embættismanni undanþágu frá hinni skilyrðislausu skyldu hans til að sjá konunni fyrir lífsfje eptir sinn dag, samkvæmt lögum frá 15. janúar 1851, sbr. opið brjef 31. maí 1855², að hann kaupi lífsábyrgð, og gegni hinum almennu skilyrðum þeim, er þar fyrir eru sett. En nú var það, að þá er Jónas sendi ekkjuframfærsluskýrslu sína og ljet þar í ljósi að hann ætlaði sjer að kaupa lífsábyrgð, hafði hann ekki sannað, að hann væri farinn að eiga nokkuð við stofnunina í þá átt, að fullnægja tjeðum skilyrðum, og það var því alveg óvíst þá, hvort af því mundi verða, en hitt var víst, að langt yrði að bíða þess, að hin fyrirhugaða lífsábyrgð yrði keypt, ef þess yrði þá auðið með öllu. Fyrir þessa sök var fjárhagsráðgjafanum eigi heimilt þá að leysa Jónas hjeradslækni undan því, að sjá konu sinni fyrir lífsfje eptir sinn dag, og hlaut hann því, eptir reglum þeim, sem um það eru settar, að hlutast til um, að slík lífsfjárvon yrði keypt sem fyrst. Samt muni ekkert því til fyrirstöðu, að lífsfjárvonarkaupin verði látin sem ógjörð, þá er Jónas hjeradslæknir er búinn að kaupa ábyrgð á lífi sínu, og sje ábyrgðarfjeð 15—25 fallt á við lífsfjárstyrkinn, 380 kr., og verði hann að eiga um það beinlínis við lífsábyrgðar- og framfærslustofnunina frá 1871, og muni nú fjárhagsstjórnin undir eins og hún fái vitneskju um, að búíð sje að kaupa slíka ábyrgð, hætta að greiða árgjaldið

1) Lög þessi fyrir Danmörk eru prentuð í hinu danska lagasafni Algreens Ússings XV bls. 197 o. ff.

2) Sjá Tíð. um stjórnarm. I bls. 77.

Hinn 26. apríl 1877.

47 fyrir lífsfjárvonina, og muni honum þá verða veitt uppbót fyrir hana samkvæmt 10. gr. í reglugjörð stofnunarinnar frá 29. desbr. 1870¹, með því skilyrði, að skirteinið fyrir hinni nýju lífsábyrgð verði fengið fjárhagsstjórninni til varðveislu með þeim kostum, er til eru teknir í auglýsingu fjárhagsstjórnarinnar frá 25. febr. 1871².

Það sem að framan er skráð, læt jeg ekki undan falla að tjá yður, herra landshöfðingi, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar.

48 — *Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um endurborgun á* 21. febr. *vínfanga- og tóbaksgjaldi.* — Þjer hafið, herra landshöfðingi, sent hingað erindi, þar sem Pjetur Fr. Eggerz, kaupmaður á Borðeyri, kvartar undan því, að heimtað hafi verið af sjer aðflutningsgjald samkvæmt lögum frá 11. febr 1876, af vínföngum og tóbaki, er komið hafi með skipinu «Amalie» að Borðeyri og skjöl hafi verið sýnd fyrir í sama mund og verið var að þinglýsa lögnum á manntalsþingi í þeirri þinghá, er skipið hafnaði sig í, og mælist hann til þess, að sjer verði skilað aptur fje því, er hann telur ranglega af sjer heimtað. Takið þjer í þóknanlegu brjefi frá 25. nóvbr. f. á. fram, að áminnst sýning á tollskjöllum fyrir skipið «Amalie» verði tæplega lögleg talin, þar sem það sje Pjetur kaupmaður sjálfur, er skjölin hafi sýnd verið, og hafi hann eptir því átt að hafa eptirlit á, að hann bryti eigi sjálfur verzlunar- og toll-lögin, enda þótt honum væri til þess umboð veitt af sýslumanni. Af þessari ástæðu ætlið þjer, að það atríði verði að ráða úrslitum þessa máls, að lögleg rannsókn á skjölunum og áritun á þau hefði ekki getað farið fram fyr en að afloknu manntalsþinginu af hendi sýslumanns sjálfs, og leggið þjer það því til, að hin umbeðna endurborgun verði ekki veitt. En skyldi ráðgjafinn samt álíta áminnzta rannsókn skjálanna gilda gagnvart landsstjórninni, hafið þjer farið fram á það til vara, að hið borgaða tóbaksgjald verði, hvernig sem fer, ekki endurgoldið beiðandanum, því að tollskyldan fyrir tóbak lendi eigi á því, fyr en það sje flutt í land, en það hafi fráleitt verið gjört, fyr en að lögin um aðflutningsgjald af tóbaki voru búin að öðlast gildi á Borðeyri.

Út af þessu skal það þjónustusamlega tjáð til þóknanlegrar leiðbeiningar og ráðstafanar, að með því að tæplega muni þegar á allt er lítið, fært að rengja gildi skjálasýningar þeirrar, er fram hefir farið á lögmætan hátt af skipstjóra hendi fyrir þeim manni, er sýslumaður hafði veitt umboð til þess, þótt þessi maður væri mjög óheppilega valinn, með því að vínföng verður að telja innflutt jafnskjótt sem búíð er að sýna skjöl og skilríki fyrir skipinu, og með því að það loksins eigi er víst, að búíð hafi verið að þinglýsa lögnum 11. febr. 1876 um breytingu á tilskipun 26. febr. 1872 um gjald af brennivíni o. fl. áður en sýnd voru skjöl skipsins, verður að reikna hjer tollinn af hinum innfluttu vínföngum samkv. tilsk. 26. febr. 1872 og greiða því beiðandanum aptur það, sem um fram hefir heimtað verið. En að því er aptur á móti snertir hitt atríðið, að heimtað hefir verið af beiðandanum gjald af tóbaki því, er fluttist í sama sinn, verður ráðgjafinn að vera yður samdóma um það, herra landshöfðingi, að rjett hafi verið að gjöra það samkvæmt lögum um aðflutningsgjald af tóbaki 11. febr. 1876.

49 — *Brjef innanríkisstjórnarinnar til landshöfðingja um ferðir gufuskipisins* 23. febr.

1) Sjá hið danska lagasafn Algreens Ússings XVI bls. 9. og dönsk lagatíðindi 1871 No. 6.

2) Sjá hið danska lagasafn Algreens Ússings XVI bls. 81. og dönsk lagatíðindi 1871 No. 28.